

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Vendula Šimoníková

Ženy v korespondenci Karla Čapka

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Daniel Jakubíček, Ph.D.

Olomouc 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené bibliografické a elektronické zdroje.

Olomouc 20. dubna 2014

podpis

Děkuji Mgr. Danielu Jakubičkovi, Ph.D. za to, že mě dovedl k myšlence zabývat se osudem nevšední osobnosti naší české literatury. Taktéž mu děkuji za odborné vedení a věcné připomínky při vypracování bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	5
1. Emoce.....	6
1.1 Kde emoce vnikají?	7
1.2 Jak emoce třídíme.....	7
1.3 Jak je prožíváme a k čemu slouží?	8
2. Láska	9
2.1 Druhy milostné lásky.....	9
3. Láska a vztahy	11
3.1 Výběr partnera pro vztah	11
3.2 Začátky vztahů.....	14
4. Lásky v životě Karla Čapka	15
4.1 Anielka.....	16
4.2 Věra versus Olga	22
Závěr.....	40
Použitá literatura	41
Internetové zdroje.....	42
Anotace.....	43

Úvod

Komunikace mezi lidmi je velmi důležitá v oblasti mezilidských vztahů. Dříve než komunikace mluvená, existovala komunikace psaná. Tento fakt byl zapříčiněn především vzdáleností dvou korespondentů. A právě na základě dopisů je sestavena má bakalářská práce. Milostný dopis lze chápat jako svědectví. Otvírá nám bránu do nitra osobnosti a lze z něho vyčíst i ty nejniternější duševní pohnutky. Tato práce je zaměřena na milostnou korespondenci Karla Čapka. Pro mě byl Karel Čapek vždycky velkou osobností naší české literatury. Jeho díla jsou i v dnešní době poměrně nadčasová a mě vždy přitahovala svou krásou literárního jazyka.

Celá má práce se zaměřuje na milostnou korespondenci Karla Čapka a cílem bylo ukázat propojení lidské psychologie a korespondence. Z dopisů lze opravdu vyčíst mnoho informací mezi řádky např. oslovení v dopisech nám ukazuje míru nakloněnosti k adresátovi, je důležité si všimnout citového zabarvení podpisů a jiných dalších drobností. Dalším cílem byly ženy v životě Karla Čapka. Snažila jsem se přiblížit a osvětlit vznik jednotlivých vztahů. Na konkrétních dopisech jsem dokazovala průběh vztahů a především Čapkův postoj k lásce.

Moje bakalářská práce se dá rozdělit na dva velké celky, přičemž první část je výhradně teoretická. V této části jsem se věnovala psychologii vztahů. Pro tuto práci byla velmi důležitá znalost psychologie, která mi umožnila více proniknout do intimního života Karla Čapka a ledacos pochopit. Teoreticky jsem se zabývala vznikem vztahů a emocemi, které nás provází při tomto aktu. Při vypracování této části jsem se opírala o české kapacity, zabývající se tímto oborem.

Druhá část práce je zaměřena na konkrétní analýzu dopisů, které Čapek psal svým láskám. Pro větší přehlednost jsem jednotlivé kapitoly nazvala podle jmen adresátek dopisů. Během čtení této práce se seznámíte s intimní proměnou Karla Čapka, která výrazným způsobem ovlivnila jeho tvorbu. Tyto informace se k běžnému čtenáři Čapkových děl nedostanou, proto mou práci považuji za přínosnou.

1. Emoce

Emoce nás provázejí celým životem. Máme pro ně mnoho názvů – štěstí, strach, smutek, lítost, žárlivost, nadšení. Jsou součástí našeho každodenního života. Jedná se stav mysli, který v nás vyvolává příjemné či nepříjemné pocity. Emoce jsou velmi těžko definovatelné. Emoce se mají především prožívat. Pro jejich popis či vysvětlení neexistuje jedno slovo. Emoce můžeme definovat pouze nějakým popisem. Tak například řeknu-li, že mám někoho ráda, znamená to následující: záleží mi na něm, mám o něj starost, chci s ním trávit volné chvíle, jeho přítomnost je mi milá.

Význam slova emoce bývá častokrát ztotožňován se slovem cit. V psychologii se však tyto pojmy neztotožňují. Emoce nám dovolují prožívat situace zvláštním způsobem a často naše prožívání doprovázejí tělesné změny např. smích, pláč.

V odborné psychologické literatuře naleznete řadu definic emocí. Jedna zní např.: „*emoce jsou reakce na subjektivně významný podnět.*“¹ Znamená to, že jen podněty, které mají pro člověka nějaký význam, v něm vyvolají emoce. V životě člověk existuje řada událostí a předmětů, které vyvolávají emoce. Pro jednoho má velký význam dovezený kamínek od moře, pro druhého je to obyčejné smetí. Každý autor se však svou definicí liší. Všechny definice se však shodují v následujících bodech:

- emoce jsou velmi subjektivní záležitost, tzn., že na stejný podnět zareagují dva jedinci naprosto odlišně
- jsou velmi těžko vyjádřitelná slovy
- jejich univerzálnost nám zajišťuje přítomnost ve všech druzích duševní činnosti
- často jsou vnímány v protipólech (příjemné x nepříjemné)
- jsou neopakovatelné
- jsou setrvačné (např. přečteme-li dílo nějakého autora, které nás nijak neoslovilo, patrně budeme s tímto pocitem přistupovat i k jeho dalším dílům, byť třeba výrazně kvalitnějším)²

¹ NAKONEČNÝ, M. *Úvod do psychologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 2003. 507 s. ISBN 80-200-0993-0. Str. 178-179.

² <http://www.lidske-emoce.com/>

1.1 Kde emoce vznikají?

Lidé ve středověku mylně mysleli, že centrum všech emocí je srdce. Dnes s jistotou můžeme říci, že se mýlili. Dnešní medicína nám ukazuje, že je velká spojitost mezi emocemi a mozkiem. Se stoprocentní jistotou můžeme říci, že emoce vznikají v mozku, přesněji řečeno v jeho části zvané koncový mozek. Medici by k tomu ještě dodali, že k převedení vjemu do emocí je velmi důležitý limbický systém a jeho hlavní část zvaná amygdala.

Struktura limbického systému nám dokazuje velice úzké spojení emocí a nervové soustavy. Což dokazuje, že emoce mají velký vliv na regulaci chování.³ Pro naše účely ale bude stačit, že emoce vznikají v nervové soustavě.

Biochemické výzkumy mozkových aminů a jejich působení na nervové synapse dokazují, že emoce jsou smysly vyššího řádu. Na vysvětlenou. Mozkové aminy (serotonin, dopamin a jiné) jsou látky, které se vyskytují ve všech úrovních nervové soustavy a ovlivňují její správné fungování. Endorfiny, jsou jednoduché polypeptidy, které mají pro nás velký význam. Už dávno se prokázalo, že jejich účinek v nervové synapsi dokáže odblokovat bolest. Taky se přišlo na to, že rozhodují o výskytu emocí vyšší intenzity, např. slasti. Z toho vyplývá, že člověk dokáže do jisté míry ovládat emoce záporné. Jakmile však mozek nedostane dostatek endorfinů, nemůžeme se nutit k radosti ani ke smíchu.⁴

1.2 Jak emoce třídíme

Na začátku je důležité se seznámit s teorií. Ve skutečnosti vše, co cítíme nebo prožíváme, musí mít své znaménko, svou intenzitu a své trvání. Znaménko emocí nám říká, zda se jedná o emoci libou nebo nelibou. Vysoká intenzita emocí může mít pro člověka i tragický dopad. Velká úzkost dohnala jednoho člověka k sebevraždě, opakem úzkosti může být přehnaná slast, která vede k drogové závislosti.⁵

Mimo různých druhů emocí rozlišujeme taky různé formy emocí:

1. pocity – též emocionální fenomény, jsou spojeny s tělesnými stavy, jako je hlad nebo únava; mohou mít i důležitější význam např. pocit viny.

2. nálady – jsou delšího trvání a menší intenzity, podbarvují celkové prožívání a mají dimenzi euforie – deprese. Kolísání nálad bývá příznakem citové lability.

³ NAKONEČNÝ, M. *Úvod do psychologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 2003. 507 s. ISBN 80-200-0993-0. str. 193.

⁴ PLZÁK, M., UZEL, R. *Zákony ženské přitažlivosti: intimní rozhovory o manželství a sexu*. 1. vyd. Praha: Eminent, 1995. 190 s. ISBN 80-85876-12-4. Str. 13-14.

⁵ Tamtéž. Str. 12-13.

3. afekty - jsou krátké emoční exploze. Vyznačují se náhlým startem, bouřlivým průběhem a vyznačují se ztrátou sebekontroly.

4. citové vztahy – jsou charakteristické pro sociální vztahy (láska, nenávist); jsou to dlouhotrvající stavy, mohou měnit svou strukturu, ale ponechávají si svou charakteristiku (v erotické lásce se může vyskytnout zklamání či nedůvěra, přesto nepřestanu jedince mít rád)

5. vášně – mají afektivní povahu, jedná se o citový vztah k lidem, k určité činnosti (vášeň pro vaření), k ideji (vášnivý anarchista).

6. vyšší city – vztah jedince k základním kulturním hodnotám (etické city, estetické city...).⁶

1.3 Jak je prožíváme a k čemu slouží?

Emoce jsou tu pořád. Veškeré naše jednání a počínání je vždy doprovázeno emocemi. I ty nejběžnější věci v životě potřebují záplavy našich emocí. K přišití knoflíku potřebujeme určitou dávku trpělivosti a snahy, k velkým objevům je zapotřebí zvědavost. Bez emocí bychom nebyli lidé. Emoce jsou jedna z věcí, která nás odlišuje od zvířat. Díky emocím máme jedinečnou schopnost empatie. Kdyby vyhasly veškeré emoce, jako je strach, radost, nenávist a láska, byli bychom zhýralci bez výrazu v tvářích. V kapitole Kde vnikají emoce? jsme se dozvěděli, že k vyvolání emoce je nutný nějaký vjem. Může se jednat o vjem vizuální, sluchový, čichový atd. Takovéto vjemy se nás buď týkají přímo, nebo nepřímo. Vjemy, které se týkají přímo naší osoby, v nás bezpochyby probudí intenzivnější emoce, než je tomu u nepřímých vjemů. Zamilovanost prožíváme na vlastní kůži daleko intenzivněji, než při čtení červené knihovny.⁷

A k čemu nám emoce slouží? Především k regulaci. A to jak ke kontrole jedince ve společnosti, tak i k regulaci samotné společnosti. Jedinec a společnost jsou dva dynamické systémy, které se snaží o přežívání. Pod tím to pojmem si představíme snahu o existenci jedince i společnosti.

⁶ NAKONEČNÝ, M. *Úvod do psychologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 2003. 507 s. ISBN 80-200-0993-0. str. 189-190.

⁷ PLZÁK, M. *Hra o lidské štěstí: Úvod do emočního bilancování*. 1. vyd. Praha: Orbis, 1975. 215, [1] s. Stopy, fakta, svědectví. ISBN neuvedeno. Str. 12-15.

2. Láska

Je jedna z nejkrásnějších emocí, která může člověka potkat. Z předchozích kapitol již víme, že se jedná o dlouhodobou emoci. Je to nepochybně emoce kladná. Láska patří k dlouhodobým vztahům, které jsou vedené k určité osobě, věci či zvířeti. Slovo láska může mít různý význam. „Řeknu-li, že miluji Brahmsa, není to totéž, jako když řeknu nějaké Miluše, že ji miluji.“⁸ Láska má mnoho podob. Může být nešťastná (Utrpení mladého Werthera), čistá (Petr a Lucie), nenaplněná (Romeo a Julie), platonická i erotická. Když se však povede, čeká nás období radosti a štěstí.

Pojďme se zabývat láskou mezi dvěma jedinci. Zkusíme trochu podrobněji proniknout do zákoutí lásky milostné. Láska je velmi subjektivní pocit, který v nás vyvolává ten druhý. Může nás okouzlit jeho postava, jeho povaha, krásné oči nebo jeho charakterové vlastnosti. Probudí-li se v nás velká láska, jsme jí prakticky polapeni. Na nějaký čas jsme ovlivňováni emocemi závrtných intenzit. Ale jak vlastně taková láska začíná?

Na počátku všeho je zamilovanost. Mezi mužem a ženou dochází k propojení jejich lásek. Tato etapa se též nazývá etapou fascinační. Už víme, že mozek dokáže vytvářet kladné emoce. Neumí to však dělat nekonečně dlouho. Proto tato etapa nemůže trvat věčně. Zamilovanost po čase vystřídá milenecký vztah, kdy mozek začne vytvářet něco, čemu se říká milenecká touha. „Je sladkobolná, chci být s druhým, těším se na něho, a současně mi bolestně vadí, že s ním nejsem..., a proto je naprosto správné tvrdit, že milenecká touha s milenci cloumá.“⁹ Poslední etapou vzniku lásky je, že vzniká něco jako touha milenecky se vlastnit. To znamená, že se milenci hladí, líbají a laskají, a tak svou lásku realizují. Méně hezky řečeno to znamená, že se milenecky konzumují.¹⁰

2.1 Druhy milostné lásky

V první řadě si pojďme ujasnit, co všechno ovlivňuje intenzitu prožívané lásky. Jedná se o 3 složky. Intenzitu mé lásky ovlivňuje: 1) moje vlastní osobnost

2) osobnost partnera

3) forma společného soužití¹¹

⁸ PLZÁK, M., UZEL, R. *Zákony ženské přitažlivosti: intimní rozhovory o manželství a sexu*. 1. vyd. Praha: Eminent, 1995. 190 s. ISBN 80-85876-12-4. Str. 11.

⁹ PLZÁK, M. *Srdce zmámené láskou*. Vyd. 1. Praha: Motto, 2002. 125 s. ISBN 80-7246-153-2. Str. 36

¹⁰ Tamtéž str. 35-36.

¹¹ PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*. Vyd. 1. Praha, 1975. ISBN neuvedeno. Str. 128.

Při pozorování dvou lidí, kde vznikl milostná vztah, lze rozlišit 3 typy milostných lásek:

1. Láska kanibalská, též láska hysterická, kdy jedinec hysterické povahy nedokáže milovat jinak než způsobem citového požívání. V takovémto vztahu je více zamilovaný ten, kdo je více závislý. Bohužel z toho vyplývá, že je méně milován a stává se kořistí.

2. Láska sentimentálně romantická je na jedné straně radostná a pohodová, na straně druhé sklouzává k hořkosti a zklamání. Ve vypjatých situacích se z ní může stát kanibalská láska. Toto období zpravidla nevydrží dlouho a po určitém čase se vrací zpět do romantického opojení. Partner se v očích milujícího nestává kořistí, ale objektem touhy.

3. Láska manželská je produkt klidného soužití. Jedná se vrchol kázně a její podstatou je milostné neutrální. Manželství slouží k prožívání slasti, k početí, k zplození a vychování potomstva, což nám zaručuje existenci lidského druhu.¹²

¹² PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*. Vyd. 1. Praha, 1975. ISBN neuvedeno. Str. 129-141.

3. Láska a vztahy

Pro mnoho z nás jsou vztahy důležitým odvětvím v našich životech. Mezilidské vztahy jsou spojovány s nejrůznějšími emocemi. Pokud se vztah povede, zaplavuje nás pocit štěstí. Při špatném průběhu vztahu se v nás rodí zklamání. Ať už chceme nebo ne, vztahům se věnuje podstatná část našeho života. Jakmile neřešíme své vlastní vztahy, velkou část svého času věnujeme vztahům druhých lidí. Sledujeme vztahy celebrit, díváme se na romantické filmy, čteme knihy. Pojďme si říci, co vlastně vztahy jsou. Lze je definovat jako „*pravidelné sociální setkávání v průběhu času*.“¹³ Nyní už víme, že vztahy pobíhají v čase, některé mohou být výrazně kratší než vztahy jiné. Jinými slovy lze říci, že se jedná o pravidelné setkávání dvou lidí. Důležitý je kontakt mezi lidmi.¹⁴

Než se začneme zabývat tématem vzniku vztahu, vraťme se malinko do historie. V 19. století si muž a žena sňatkem vylepšovali svou ekonomickou situaci. Aby se v rodině udržel majetek, vybrali rodiče dceři příslušného ženicha. Vzpomeňme na ubohou Maryšu. V dnešní době si něco takového nedovedeme ani představit. Žijeme v domnění, že bez lásky to zkrátka nejde. Neustále ze všech stran slyšíme, abychom se milovali. V písmu svatém zaznívá, Milujte se a množte se. Z toho lze vyvodit, že dnešní vztahy se zakládají s cílem zplodit potomstvo a tím zachovat lidský druh. Zpět do minulosti. Konec 19. století přináší zlom. Mezi prostý lid se začali šířit noviny a knihy. Řada romantických autorů chtěla ukázat nesmyslnost v důležitosti majetku pro výběr partnera. A tím se začala láska chápat jako hlavní priorita pro párové soužití.

3.1 Výběr partnera pro vztah

V této kapitole si uvedeme 4 druhy výběru partnera. Začneme výběrem **emocionálním**. Tento výběr je ovlivněn sentimentálně romantickou láskou. Postupy při výběru partnera, které se zafixují do podvědomí člověka, jsou považovány za ty nejlepší a nejmorálnější a tudíž za postupy pradávné. Ale my už víme, že v minulosti hrála při výběru partnera úplně jiná hlediska než je tomu dnes. Dnes platí obecně morální pravda, aby se vzali především ti dva lidé, kteří se mají opravdu rádi.

¹³ WILLERTON, J. *Psychologie mezilidských vztahů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 155 s. Z pohledu psychologie. ISBN 978-80-247-3924-3. Str. 9.

¹⁴ Taméž str. 9.

Emocionální výběr se provádí třemi způsoby:

1. Výběr nahodilým setkáním se uskutečňuje všude tam, kde jsem šel úplnou náhodou, nebo již s daným cílem se s někým setkat. Může probíhat na ulici, v parku, ve vlaku, zkrátka kdekoliv. Tento výběr začíná vždy nějakým oslovením protějšku. Při tomto výběru selhávají muži stydliví a ostýchaví, tedy ti, kteří mají povahové vlastnosti úředníka nebo technika. Jejich odmítnutí je nutí přejít k jiným formám výběru. Pro některé muže může být tento druh výběru přímo vášní. Jedná se především o muže s povahou hráče, kteří jsou nadšení z výhry i pohry. Tento výběr má mnoho kladů i záporů. Není úplně pro každého, přestože se dá říci, že společensky otkává. Jeho výhodou je to, že si často vybírám partnera, který se mi líbí a fyzicky mě přitahuje. Vzniká tak láska na první pohled, nebo dokonce předehra k milostnému vztahu.

2. Ve Výběru skupinovém je člověk velmi omezen v nezávislé volbě. Je členem nějaké společenské skupiny, kde se zamiluje do jednoho z členů. Často podléhá sugesci skupiny. Po nějaké době je ve skupině vytipován favorit, tzv. hvězda skupiny. Vzniká tak nějaké davové šílenství ulovit ho (ji). Výhodou toho výběru je, že se členové skupiny dobře znají, odpadá tak starost při oslovování. Tento výběr je tedy vhodný pro techniky i úředníky. Nevýhodou je již zmiňované šílenství. Někdo, kdo se mi ve skupině líbí, se může mimo skupinu chovat docela jinak. Další nevýhoda nastává, když je skupina velmi malá. Hrozí tak nouzový výběr partnera.

3. Při řízeném výběru se obracím se seznamky, inzeráty, chaty apod. Tento výběr by měli použít lidé rozvedení, ovdovělí, ti, kteří žijí někde na samotě, a není tedy možnost výběru jiného. Řízený výběr vylučuje fázi romantického výběru, nikdo však dosud neprokázal, že právě romantická fáze je důležitá pro klidné a dlouhodobé manželství.¹⁵

Výběr **racionální** má 3 etapy: vybrat, vyzkoušet a koupit. Než přejdeme k další charakteristice tohoto výběru, je třeba se vrátit k sentimentálně romantické lásce. Má mnoho kladů a i záporů. Její největší úskalí je, že by neměla být hlavní silou určující výběr partnera pro manželství. U racionálního výběru je důležité si uvědomit, že já jsem taky subjekt výběru. Nejen, že vybírám, ale jsem taky vybírán. Výběr partnera se uskutečňuje výhradně intuitivně. V okamžiku výběru nastává buď vzájemné okouzlení, nebo váhání z jedné strany. Postupem času se však toto váhání mění v oboustranný vztah. Do racionálního výběru je třeba zapojit fakt, že sentimentálně romantická láska není rozhodující pro vytvoření dlouhodobého

¹⁵ PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*. Vyd. 1. Praha, 1975. ISBN neuvedeno. Str. 279-287

manželství. Velkou roli při výběru hraje sebezpoznání a tolerance. „Líbit se“ je důležitý prvek při seznamování, nehraje však důležitou roli ve výběru celoživotního partnera. Tady je daleko důležitější dotyková sympatie partnerů.¹⁶

Všichni známe rčení, že protiklady se přitahují. Funguje to opravdu i v milostném životě? U **riskantního** výběru vzniká vztah mezi dvěma rezolutními partnery, kteří si v manželství musí neustále kontrolovat zásady. Mají přesně rozděleny role jako, kdo bude vychovávat děti, kdo se bude starat o příjmy, kde se stráví dovolení. Jeden druhému však nesmí mluvit do jeho role. Ideální vztah však může vzniknout u rezolutního muže a váhavé ženy, či naopak. Riskantní vztah vzniká mezi pesimistou a optimistou a je jedno, kdo z nich je žena a kdo muž. Další možnost riskantního vztahu se nabízí spojením partnerů tvrdohlavých a svéhlavých. V tomto případě stačí, aby jeden z partnerů měl tyto vlastnosti. Všeobecně se jako riskantní partner považuje přecitlivělá žena. Tato žena ubíjí muže častým pláčem, podlamuje jeho aktivitu. Pro tuto ženu je vhodný spolehlivý partner, jehož serióznost a vážnost přecitlivělou ženu uklidňuje. Manželství s chladně netečným mužem je vždy riskantní. V jeho osobě je obsaženo vše, co ženy nesnáší jako je chlad, uzavřenost, ironie, sarkasmus a cynismus na vše sentimentální.¹⁷

Zbývají výběry **nadějné**. Na začátku drobné upozornění. Nadějné výběry nám nezaručují jistotu manželství. I tyto výběry končí špatně, pokud se dva lidé nerespektují. Dobré výběry jsou lepším startem do manželství, mají svou cenu. Přinášejí nám větší pravděpodobnost trvalého vztahu. Určitě tušíte, že se jedná o opak výběru riskantního. Proto uvedu případy, které mají nadějný start. V manželství se velmi dobře rozumějí dva pesimisté. Může se to zdát nemožné, ale je to tak. Tito lidé se nebudou vrhat z mostu do Vltavy, naopak se naučí spolu předvídat katastrofy, které unikají lehkomyšlným lidem. Spolehlivě fungující manželství vytvoří taky dva pedanti. Jejich vztah je hřeje, milují svůj smysl pro pořádek a přesnost. Dva extroverti, lidé otevření a dobrosrdeční vytvoří manželství plná radosti, bezstarostnosti a smíchu.¹⁸

¹⁶ PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*. Vyd. 1. Praha, 1975. ISBN neuvedeno. Str. 289-297.

¹⁷ Tamtéž str. 306-308.

¹⁸ Tamtéž str. 320-321.

3.2 Začátky vztahů

Je důležité si uvědomit, že každý vztah začíná různě. Někdo se potká v tramvaji a je tu láska na první pohled. Jiným trvá trochu déle, než si k sobě najdou cestu a intimě se sblíží. V dnešní době je velice moderní seznámit se pomocí různých internetových sezonek, nebo přes inzerát.

Do 70. let 20. století se výzkum vztahů soustředil především na **faktory vzájemné přitažlivosti**, mezi které patří např. podobné zájmy, tělesný vzhled partnera, podobné sociální zázemí. Jestliže se tyto faktory mají uplatňovat, musejí se dva jedinci nejprve seznámit. Díky rozvoji techniky se lidé seznamují s minimálním osobním kontaktem. Využívají textové zprávy a internet, kde však dochází ke ztrátám důležitých informací, jako je mimika ve tváři, či různá gesta. I takovýto kontakt však vede k tomu, že se lidé více poznají. Doufají, že vzájemná interakce bude pokračovat, že se budou zase setkávat. Jsou faktory přitažlivosti důležité i v dnešním moderním světě? Obecně se říká, že tělesný vzhled není ve vztahu důležitý. Často se říká: nesud' knihu podle obalu. Ovšem pojem krása nemá jasně dané hranice. Každý si krásu definuje sám. Další důležitý pojem je **zákon přitažlivosti**, který říká, že pokud někdo s námi sdílí stejné názory, tím ho máme více rádi. Podobné názory v nás vyvolávají sympatie, a proto vzniká volnější komunikace mezi dvěma jedinci. Takové setkání v nás vyvolává příjemné pocity. Není vlastně nic horšího než trapné chvíle ticha. Milostný vztah navážeme snáze s lidmi stejného stáří, s podobným socioekonomickým zázemím. Souvisí to s kontaktem, protože s takovými lidmi pracujeme, chodíme s nimi do školy nebo vedle nich bydlíme.¹⁹

¹⁹ WILLERTON, J. *Psychologie mezilidských vztahů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 155 s. Z pohledu psychologie. ISBN 978-80-247-3924-3. str. 54-60.

4. Lásky v životě Karla Čapka

Každý z nás si v životě prožil několik lásek, mnohé z nich byly bolestné a nešťastné, přesto byly velmi důležité. Díky nim se cesta plná zklamání vyplatila a my našli tu opravdovou lásku. Jiné to nebylo ani u Karla Čapka. Ten prožil lásky nešťastné, jiné milostné, další platonické a inspirativní, jen jedna však byla opravdová. Která ale byla ta pravá, je velmi diskutabilní, jelikož si tím sám Čapek nebyl tak docela jist.

Helena Čapková vzpomíná, jak se 14 letý Ičinek zamiloval a tehdy sám řekl: „*Já vím; ale co by teprve vyváděla, kdyby věděla, že jsem se zamiloval! Ta je ti hezká! Pod okny jí chodím, prochodil bych celé noci. Vždyť už nejsem žádný kluk, bude mi brzy čtrnáct.*“²⁰

...ale co by teprve vyváděla, kdyby věděla, že jsem se zamiloval! Čapek nemluví o nikom jiném, než o své matce. Už ve čtrnácti letech si uvědomoval fakt, že je jeho matka na něm prakticky závislá. S touto svou první láskou se svěřil pouze svým sourozencům. Jeho matka by pochopitelně neunesla, že by se musela o svého syna s někým dělit.

Scriptum při řečnině 19. ledna (1905)

„*Moji drazí!*

...Co se pak týká té nešťastné lásky – i to se změnilo. Ta první láska, ta už je u konce. A sice od 5. januaria anno 1905. A je to docela dobře. Ta má zbožňovaná Mařenka se ukázala jako docela, ba až příliš všední, mělké, ale až příliš v jistých věcech „flákané“ děvče. Jsem rád, velice rád tomu, že jsem měl tolik síly, abych udělal konec. Ted' je mi lehčeji, vždyť to má první láska nebyla nic jiného než nepřetržitý řetěz trápení.“²¹

Jak asi musel čtrnáctiletý Karel trpět. Jeho vnitřní zmatek nad první tragickou láskou se odráží v jeho básni, kde použil básnickou fikci na svůj věk (1 rok si přidal):

„*Již patnáct let tak bloudím tou bezútěšnou plání
a v žilách mi již pohasla a zlenivěla krev,
nezbylo nic než trpké resignování,
ni láska ni hněv -*“²²

Čtrnáctiletý Čapek využil riskantního výběru, který se mu však nepovedl. Známé rčení, že protiklady se přitahují, zde nevyšlo. Sám v dopise píše, že Mařenka je flákané děvče.

²⁰ ČAPKOVÁ, H. *Moji milí bratři: Vzpomínky*. 2. vyd. Praha, 1966. ISBN neuvedeno. Str. 183

²¹ Tamtéž. Str. 196

²² Tamtéž. Str. 198

Lehkomyslnost tohoto děvčete zapříčinila ukončení tohoto vztahu. Čapek nakonec konstatuje, že je tomu velmi rád.

4.1 Anielka

Když mu bylo 15 let, navštěvoval gymnázium v Hradci a poznal Annu Nepeřenou, mladičkou studentku měšťanské školy. Ani tento vztah však nedopadl pro Karla Čapka dobře. Přestože tato láska trvala pár měsíců, byla pro Čapka nesmírně důležitá, a proto ji nelze opomenout. Příběh této lásky začal kytičkou fialek. Čapek ji upustil k nohám dívky, následuje dopis, jeden, druhý, ze strany dívky však trvá mlčení.

Anně Nepeřené

Kolem 20. března 1905

„- V jednu chvíli zklamání (- nezáleží na tom, kdy to bylo a proč -), ve chvíli, kdy člověk se cítí dvojnásob sám, napadla mi smělá myšlenka; smělá proto, že je neobvyklá, a že snad - ó hrůza! - přičí se poněkud pravidlům naší důstojné, morální společnosti. - Ale nyní, když stojím před jejím provedením, zdá se mi přec příliš odvážná a bizarní, a já se bojím, že nebude pochopena, nebo že bude pochopena špatně. - “²³

Karel Čapek se bojí požádat Annu o dopisování. S předchozí zkušenosti se bojí opětovného odmítnutí. Sám se velmi často podceňuje a jeho počáteční ostýchavost (všimněte si, že nepoužil žádného oslovení) postupem času vygraduje až do lásky kanibalské.

„Pokud Vás znám (nebudu psát, co o Vás vím, znělo by to jako lichocení), znám Vás jako ženu neobyčejně vzdělanou a moderní; vím, že něco vyššího chcete a o to se snažíte, - a tím stojíte v mých očích nepoměrně vysoko nad těmi našimi všedními, nízce koketními děvčaty. “²⁴

Zde se Čapek distancuje od mluvního aktu lichotky. Některé definice uvádějí lichotku jako vědomou lež či nadsázku, přesto Čapek neustále opakuje: *znám Vás jako ženu neobyčejně vzdělanou a modern... a tím stojíte v mých očích nepoměrně vysoko*. Otázkou

²³ ČAPEK, K. *Korespondence*. 1, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 349.

²⁴ Tamtéž

zůstává, jak to vnímá samotný adresát, v našem případě patnáctiletá dívka: „*Je přímo nemožností, aby někdo v mém věku byl již tak vzdělán, že by mohl s úspěchem se pokusit.*“²⁵

Již z prvního dopisu Anně můžeme vidět, že se jedná o dopis milostný, plný horoucích citů mladého studenta. Je zde taky zřejmé osobní zaujetí nad mladou dívkou. Přesto si však Čapek udržuje určitou formálnost a stylizaci dopisu. Dokazuje nám to i jasná ostýchavost na začátku či při návrhu a dopisování si.

24. března 1905

„*Neobyčejně mne potěšila Vaše odpověď; alespoň tolik důvěry ve mne máte. Rozumím-li tak dobře dodatku “- doufám, že Vám tato odpověď dostačí -” pokládáte další korespondování za zbytečné, ale přeci piši Vám opět, protože tu celou záležitost pokládám za důležitější, než abych ji tak krátce odbyl... Slečno Ando, hle, já opětuji svůj návrh z onoho nešťastného prvního dopisu: korespondujme spolu!*“²⁶

Naléhavost Čapka o dopisování se stupňuje, přestože byl odmítnut. Opět si udržuje svoji formálnost a galantnost, ovšem oslovení *Slečno Ando*, se dá považovat za první krůček ke sblížení, bohužel jen k jednostrannému. Tato neopětovaná láska je prožívána velmi bolestně z obou stran. Obě strany se cítí být jakousi obětí Čapkovy kanibalské lásky.

Řekli jsme si, že lichotka může být považována za uvědomělou lež. Předpokládáme, že to Čapek v tomto duchu i psal. Tady však nastává zlom, tedy v tom, že sám sebe přesvědčil o pravdivosti:

„*Slečno Ando, jak jste snad již vycítila ze všech mých dopisů, chovám pro Vás neomezený respekt – a snad už více než pouhý interes. Ve Vás já si jaksi zosobňuji ty ideály, jež jsem si o ženě utvořil; nevím, jste-li taková, ale věřím tomu.*“²⁷

Čapek píše o ideálu ženské krásy a povahy. Anielka patrně splňovala všechny jeho dosavadní představy, tím více později Čapek trpěl, když se tento vztah neubíral tím směrem, jak si představoval.

²⁵ Tamtéž str. 352.

²⁶ Tamtéž str. 352-353.

²⁷ Tamtéž str. 354.

28. dubna 1905

„A vidíte, popřejte i mně možnost takové krásné lži o lásce, autosugesce, abych tak časem, zřídka, napsal dopis a nalhal si, že jej píšu bytosti mojí, jež patří mně, že píšu mojí holubičce Anielce, která každé slovo s láskou a radostí přečte, – a tu lež budu si třeba až superlativovat a dám si od někoho napsat dopisy a budu si lhát, že to píše Anielka svému holoubku Karlovi – – A možná uvěřím a budu tolik šťastný – – když v pravdě jsem štěstí nenašel.“²⁸

Poprvé zde Čapek použil oslovení *Anielko*. Takto Anně říkali její spolužáci, mezi kterými byla velmi oblíbená. Anielka podle hrdinky Sienkiewiczova románu *Bez dogmatu*.²⁹ V tomto dopisu se Čapek trýzní opětovaným odmítnutím. Anielka však není schopná dosti důrazně Čapka odmítnout, a to je další znak této neopětované lásky. Tato neustálá, byť jen malinká naděje, že přeci jen může být jeho láska naplněna, nutí psát Čapka další a další dopisy.

8. května 1905

„Ale myslím, že se při tom emancipačním hnutí děvčatům rozhodně nedostává nutných prostředků – knih cenných, hlubokých a moderních (– aspoň některým děvčatům –), a tak celé hnutí uvázne při prvním náběhu.“

Proto já a několik lidí mně blízkých umínili jsme si do střediska generace nejmladší, dívčí měšťanky, expedovat hodně knih, cenných umělecky i morálně, které mohou značně přispět k sebevzdělání a zušlechtění.“²⁹

Tady se Karel Čapek snaží zalíbit, potřebuje se zviditelnit, čímž doufá, naváže s Annou upřímný a čistý vztah. Začíná se zabývat otázkou ženské emancipace. Zde Čapek změnil svou strategii. Chce se stát členem nějaké společenské skupiny, kde touží zaujmout jednoho ze členů, tzv. hvězdu skupiny, v našem případě Anielku. Výběr partnera ve skupině je však vhodný pro úředníky, nikoli pro uměleckou duši jako je Karel Čapek. Náklonnost chtěl zamaskovat za chladný zájem při emancipačním hnutí. Přesto k Anielce cítí velký respekt, a proto se mu jeho masky a přetvářky nevydaří. A po několika dopisech bez odpovědi opět píše se sebezpytováním:

²⁸ Tamtéž str. 361.

²⁹ ČAPEK, K. Listy Anielce. 1. vyd. Praha, 1978. ISBN neuvedeno. Str. 134.

15. června 1905

„Slečno Anielko, mně se po Vás stýská. Bůhví, mám Vás teď radši než kdy jindy. Takhle napsané zní to docela všedně. Ale Vy nechápete, co to znamená pro mne.

Já vím, já už od Vás nedosáhnou ničeho; ani sebemenší přízeň. Já vím, že jsem Vám strašně směšný; to proto, že jsem tak ve všem vybočil z mezí. Ba, jsem směšný, jsem nehezky a nezajímavý. A já, škaredý hoch a potrhlý poeta, dekadent, mrzák, šašek a blázen, – já, já hledám lásku – je to paradoxní a komické, ale svrchovaně tragické a hrozné.“³⁰

Karel Čapek zde hodnotí svou situaci, popisuje ji jako *tragickou* a *hroznou*. Sám se před Anielkou podceňuje, čímž doufá, vzbudí lítost. Taky se mi jeví fakt, že tomuto vztahu dává až nepřiměřeně moc velkou váhu: *Ale Vy nechápete, co to znamená pro mne*. Otázkou taky zůstává, zda se o tomto jednosměrnému citovému vzplanutí dá hovořit jako o vztahu. Popravdě řečeno se nedá hovořit ani o kamarádství. Kamarádská láska znamená především vzájemnou důvěru, kterou Anielka naprosto postrádá.

Když Karel Čapek opouští Hradec (patrně kvůli účasti v tajném anarchistickém spolu), nastupuje na jiný ústav v Brně. Odtud píše Anně poslední dva dopisy plné zmoudření mladého studenta.

Září-říjen 1905

„Když jsem byl teď posledně v Hradci, chtěl jsem s Vámi ještě jednou mluvit. Ale nedošlo k tomu, a já jsem se zbytečně těšil. Já se vůbec vždycky zbytečně těším.

A zdá se mi, – že je to snad dobře, že jsme se nesešli. Vás by můj dnešní život nezajímal. Nic pěkného bych Vám říci nemohl. Neboť mám nyní časy šeredné a smutné. A mně – bůhví, jak by mně po tom hovoru zase bylo!“³¹

Čapek pravděpodobně prozřel. Je si vědom, že se u Anielky nic nezměnilo, ani její city k němu. Taktéž se přiznává k stálé náklonosti, velmi se těšil na setkání. Nakonec však došel k zjištění, že je velmi dobře, že k němu nedošlo. Patrně by při něm zažil více utrpení, než radosti.

³⁰ ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 368.

³¹ ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 375.

31. října 1905

„Tož zase se ozývám, z té velké dálky, z veleměsta, co je mi teď pravou cizinou. Ah, nedivte se, že Vám píšu; vždyť já teď tolik musím vzpomínat na ten svůj bývalý život v Hradci, a v tom jste Vy přece znamenala příliš mnoho, než abych na Vás mohl nevzpomínati... Ted', věřte mi, teď už jsem rozumný, totiž skoro rozumný. Změnil jsem se docela – jenže nevím, zda k svému prospěchu. Jsem teď střízlivější, chladnější a také mnohem starší. Nechal jsem za sebou celý ten bývalý život a teď, když se na něj z té velké dálky dívám, bůhví, krásy na něm nevidím.“³²

Závěrečné Čapkovo hodnocení. V tomto dopise se ohlíží za svým životem v Hradci. Mnohé své činy považuje za nerozumné. A při svých vzpomínkách na tamní život přiřazuje Anielce opět velkou váhu. Není divu, celá tato tragická láska bylo pro Čapka velmi důležitá, neboť všechny bolestné lásky nakonec vedou k té opravdové. Taky zde píše o své proměně a distancuje se od bývalého života v Hradci.

Když Čapek projížděl Hradcem, odehrálo se ještě jedno letmé setkání. Od té doby se už nikdy neviděli. Anielka se provdala za Čapkova spolužáka, ale dopisy, svědectví této nevyslyšené lásky, si všechny nechala.³³ A zde se vybízí otázka, co na Čapkových dopisech bylo tak zvláštního? Uvažovala snad Anielka, že by přece jen časem navázala s Čapkem vztah? Proč si dopisy, na které nikdy neodpověděla, všechny do jednoho nechala? Čapek posílal Anielce nejen dopisy, ale i básničky. Je zcela pravděpodobné, že Anielka poznala jeho tvůrčí nadání, a proto dopisy uschovala.

Když po mnoha letech projížděl, již světově známý spisovatel Karel Čapek, městem svých studií, řekl své ženě, že tu prožil velikou, ale strašnou lásku. „*Bylo to strašně, Olgo – ona měla tak krásné ruce.*“³⁴ Proč si Čapek po všech těch letech vzpomněl právě na ruce Anielky? Těžko se mu vzpomínalo na její povahu, vždyť spolu skoro nekomunikovali. Anielka napsala dvě psaníčka zdvořilého odmítnutí, ale Čapek vytrval a neustále psal dopisy plné citů.

Z emočního hlediska se tento vztah charakterizuje poměrně obtížně. Mohou za to faktory jako Čapkův nezletilý věk, délka trvání tohoto citového vzplanutí a především odmítání ze strany adresátky. Tato láska se neměla možnost rozvinout. Po celou dobu trvání byla stále na jednom bodě. Tento vztah bych charakterizovala spíše jako vášeň, která má

³² Tamtéž str. 376-378.

³³ ČAPEK, K. Listy Anielce. 1. vyd. Praha, 1978. ISBN neuvedeno. Str. 135-136.

³⁴ Tamtéž str. 135.

afektivní povahu. Jednalo se skutečně o velmi intenzivní pocity, které Čapek dával najevo ve svých dopisech. Bylo tam jasné vzplanutí a ztráta sebekontroly, což Čapek přiznává ve svém dopise začátkem dubna 1905: „*Minulého týdne byl jsem nemocen nervovým rozrušením, mou dost dávnou chorobou. A v tom stavu vyvedl jsem věc, již bych se nikdy, nikdy nedopustil: pamatují-li se dobře, psal jsem Vám takový dopis...*“³⁵

Šestnáctiletý Čapek si lásku představoval specificky po svém. Potřeboval ke své duši druhou, potreboval s někým velmi upřímně řešit svoji práci. V dopise z 15. června píše:

„*Já si lásku představuji divně: je to taková upřímnost bez hranic, která nezatají ani nejmenší vibrace duševní; je to obapolné zbožnění, takže by jeden druhému jen ruce si opovážil líbat; je to víc než koketérie a víc než vášeň a víc než cokoliv jiného, je to dosažení vrcholu.*“³⁶

Možná zde ani tak nejde o Anielku, o to dobýt dívčí srdce. Čapek prostě nechce být se svou duší sám. V několika dopisech píše, že předčasně zestárl, jeho vyspělé myšlenky, lze pozorovat i v jeho dílech. Pravou oporu, poradkyni a životní lásku nachází až s Olgou Scheinpflugovou.

A jak celou korespondenci hodnotí sám Karel Čapek?

28. dubna 1905

„*A ještě o něco Vás žádám: přečtěte si ještě jednou moje dopisy po pořádku od prvního do posledního; vím, že jsou ubohé a komické snad i naivní, – ale čtěte je tentokráte bez předsudku, a vycítíte z nich celou evoluci moji, a ledaco bude akcentovat mé bývalé chování, a ledaco Vám mnoho poví a vysvětlí.*“³⁷

³⁵ ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 358.

³⁶ Tamtéž str. 369.

³⁷ Tamtéž str. 361.

4.2 Věra versus Olga

V roce 1920 se změnily životy dvou lidí. V létě téhož roku se Karel Čapek seznamuje s Olgou Scheinpflugovou, dcerou svého kolegy z Národních listů, a začíná jejich korespondence. „*Byl to rok, který rozhodl i o mém životě, v roce 1920 jsem se seznámila s Karlem Čapkem.*“³⁸

Léto 1920

„*Odpovězte obratem, jakýmkoliv způsobem, kdy Vás uvidím. Určete místo a čas: ráno, odpoledne, večer, kdykoliv.*

Váš K.“³⁹

Za vznik toho vztahu může přitažlivost. Nebyla to však přitažlivost erotická, ale spíše umělecká. Na začátku všeho byla zvědavost, zvědavost na mladou talentovanou dívku. Vznikla mezi nimi osobní atraktivita, která až postupem času ukáže, zda mají oba podobné názory, postoje, zájmy, způsob života apod. Tohle je první dochovaný dopis, který Karel Olze píše. Můžeme si povšimnout, že zde ještě Olgu nijak neoslovuje patrně kvůli plachosti. Jeho předchozí zkušenosti s láskou se vryly do jeho podvědomí. Při prvním navazování kontaktu s Olgou postupuje Karel tedy velmi opatrně, přesto je z dopisu cítit netrpělivost na první osobní setkání.

Motivací toho osudového vztahu byl zprvu dívčí půvab mladičké Olgy (velmi časté oslovení „*holčičko*“). Později se zde však uplatňuje zákon přitažlivosti. Bezpochyby měli oba stejné zájmy, stejné tvůrčí schopnosti a právě tyto podobné názory vyvolaly vzájemné sympatie.

Podzim 1920

„*Olgo, holčičko, střapatče, pro všechno na světě přijďte, a přijďte hodně brzo! Olgo, Olgo, Olgo, včera jste říkala, že už nejsem bláznivý; dnes na mne přišel důkladný záchvat. Nejdražší, dnes by bylo příliš kruté, kdybyste nepřišla. Ostatně mám mnoho nutného, o čem s Vámi musím mluvit.*“⁴⁰

³⁸ SCHEINPFLUGOVÁ, O. *Byla jsem na světě*. 2. vyd. Praha: Mladá fronta, 1994. 349 s., obr. příl. ISBN 80-204-0421-X. Str. 51.

³⁹ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 3.

⁴⁰ Tamtéž str. 4.

Čapek si vynucuje setkání důvěrným oslovením *nejdražší*. Taky se vymlouvá na zkoušky divadla: *mám mnoho nutného, o čem s Vámi musím mluvit*. A zde nastává ten okamžik jako u Anielky. Zamaskovat zájem o mladou dívku za práci, za pomoc při nacvičování divadelní hry. U Anielky to probíhalo obdobně. Tehdy se chtěl Čapek, jakožto mladý student, zúčastnit emancipačního hnutí. Otázkou však zůstává, proč opět volí stejnou taktiku, která už jednou selhala.

Podzim 1920

*„Přijďte, přijďte, přijďte! Nevím, zda s nebe nebo z pekla přišla dnes na mne ta bláznivost jako nikdy dosud. Musím Vás vidět; kdybyste dnes nepřišla, bylo by to strašné, nevím co bych si počal.“*⁴¹

Neustálé naléhání *Přijďte, přijďte, přijďte!* je jasný náznak kanibalské lásky. Je to až jakási hysterie, které Čapek propadl i u Anielky. Ukazuje nám to charakterovou vlastnost Karla Čapka, která je odrazem přecitlivělého vztahu mezi ním a matkou. Již od mala se cítil Čapek citově požírán ze strany své matky. Ta na svého Karlíčka nedala dopustit, byla na něm velmi citově vázaná a to mu neumožňovalo žádnou svobodu. Možná i proto si Čapek vybíral o tolik let mladší partnerky, což může všechno naznačovat paralelu právě ke vztahu Čapek-matka.

Později Karel Čapek poznává i intelektuální a uměleckou stránku Olgy a už v prosinci píše:

5. prosince 1920

„Olgo, veliký miláčku,

... Je před námi něco víc než dosud. Musíme spolu pracovat. Olgo, já cítím, že proto jsme se sešli... Olo, ode dneška mi musíte dát každou svou roli, kdyby byla sebe menší, abych mohl s Vámi myslet a s Vámi pracovat. Rozumějte mi, nechci a nemohu Vás něčemu učit, a Vy toho nepotřebujete; ale chci Vám být zrcadlem, před kterým byste rostla do velikosti, a povzbuzením, a soudruhem v práci; chci Vám být režisérem, chci spolutvořit Vaši dráhu. Olo, z Vás musí něco být; jste tak převzácná látka, že tím nyní hrozně trpím, že do ní zasahují ruce tak neinteligentní a tak bez lásky, jako jsou ty, které Vás teď vedou hereckou drahou. Olo, musíte mi dovolit, abych na Vás a s Vámi pracoval; jste mladá, a já mám hrůzu z toho, že by

⁴¹ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 3.

Vás utvářeli ti, kdo Vás nemilují a Vám ani nerozumějí. Musíte růst, musíte být něčím neobyčejným.“⁴²

Oslovení *veliký miláčku* je znakem sentimentálně romantické lásky. Tohle nám však nedokazuje Čapkův odklon od kanibalské lásky, ale přesně naopak. Sentimentálně romantická láska je velmi radostná, přesto však má tendence sklouzávat k hořkosti a v těch nejvypjatějších situacích se mění v citové požíráání. Oslovení je v mužském rodě. *Veliký* podle mě symbolizuje talent mladé Olgy, neboť se dožaduje spolupráce.

Čapek několikrát zdůrazňuje slovo *muset*. Může nám to trochu připomínat, jak se jako šestnáctiletý letý vnucoval své Anielce. Teď už je Čapek vyzrálý, třicetiletý, přesto je romantické oslovení v protikladu s obsahem dopisu. Čapek se opět něčeho dožaduje, chce navázat s Olgou spolupráci, protože si dobře uvědomuje její uměleckou kvalitu. A zde si můžeme povšimnout, že Čapek si Olgu vybral racionálně. Na počátku racionálního výběru je okouzlení a Čapek skutečně okouzlen byl. A znovu se vracíme k sentimentálně romantické lásce, neboť ta není u racionálního výběru rozhodující. Čapek si vybral Olgu, aby s ní mohl pracovat, aby naplnila jeho umělecké touhy. A zde Čapek uplatnil i svůj pragmatismus. Pragmatická láska „*se řídí racionálním výběrem partnera z hlediska osobního prospěchu.*“⁴³

19. prosince 1920 se Karel Čapek seznamuje v salónu A. Lauermannové s Věrou Hružovou. Šlo nepochybně o nahodilé setkání. Nahodilý výběr začíná oslovením protějšku. První dopis Karel Čapek píše 27. prosince 1920:

„Rozmarný tvore, kdybyste mne dnes viděla, ohrnula byste velmi povážlivě rty. Z hlediska svého zbožiznalství byste shledala, že nejsem dost čerstvý. Máte pravdu.

Věro, myslím na jednu věc: řekla jste kdysi (19. prosince ve čtvrt na šest), že jste bídnice. A já jsem řekl, že jsem bídník. Nyní tedy myslím na to, jste-li stejně veliká bídnice jako já. Škoda že se o tom nedá psát; je to, Věro, palčivě naléhavé téma, a jakmile se vrátíte do Prahy, musíme změřit své bídnictví. Žiju na ostří nože. Musím padnout na jednu nebo na druhou stranu. Dost, dost, o tom můžeme jen mluvit.

⁴² ČAPEK, K. Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 30.

⁴³ VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 404 s. Psyché. ISBN 978-80-247-1428-8. Str. 261.

Chtěl bych Vás vidět, amazonko, na Vašem valachu. Litají Vám vlasy, puslu máte pootevřenu – jak Vám to sluší! Vidím Vás, jak hladíte svému koni nozdry; vidíte, je to úžasně příjemný pocit dotknout se té hebké, nervózní, nesmírně živé pokožky, nervóznější než dívčí tvář. – Hled'te, mé psaní je nejen slušné, nýbrž dokonce prázdné, což je vrchol slušnosti. Ano, schází mi to jistě rozčilení z Vaší blízkosti. Užijte, Věro, pěkných dnů a napište mi něco víc, než já jsem napsal Vám.“⁴⁴

Tento první dopis je velmi upřímný, proto se nedá naprosto srovnávat s dopisem, který poprvé napsal Olze. S Olgou od začátku vztahu něco kamufluje, vymlouvá se, jen aby ji mohl vidět. Věře Hruškové píše od začátku všechno narovinu a sebejistě. Vypadá to, jako by se od Věry nebál odmítnutí, zatímco od Olgy ano. Už jen oslovení *rozmarňý tvore, amazonko*, nám dokazuje sebejistotu. *Amazonka* může též znamenat něco exotického a vzdáleného, něco jako zakázané ovoce, které Čapek nikdy nesmí mít.

Výběr nahodilým setkáním není nic pro stydlivé muže a to Čapek opravdu není. Pro něho se stal tento druh setkání přímo vášní. Oproti setkání s Olgou, zde hraje velkou roli fyzická přitažlivost. Čapek nám odhaluje svou povahu hráče, nyní stojí mezi dvěma ženami. S Olgou ho pojí intelektuální a umělecké pouto. Projevil doslova hlad po jejím nadání. S Věrou však zažívá úplně jiný rozměr citu. Již z prvního dopisu můžeme vycítit erotické napětí, které mladičká studentka Věra probudila v Čapkově. Sám napsal: „*Žiju na ostří nože. Musím padnout na jednu nebo na druhou stranu.*“ To nám dokazuje Čapkovu rozdvojenou osobu. Ve všech již charakterizovaných dopisech byl vždy velmi zdvořilý a cudný. S Věrou Hrušovou však nastává velký zlom. Oslovení *bídnice, ukrutnice* je citově podbarveno drásavostí a chtíčem. Krása Věry nenechávala Čapka chladným, proto zde vzniká něco jako předehra k milostnému vztahu.

Patrně kvůli pracovní vytíženosti Karla Čapka nastala v korespondenci s Věrou delší odmlka. Poslední dopisy píše v lednu roku 1921.

13. ledna 1921

„Vážená Věro,

štváný muž píše těchto pár slov ve stoje – v těchto strašných dnech nemá ani času sednout; denně 1. zkoušky, 2. asi dvě návštěvy doma, 3. aspoň jednu návštěvu venku, krom jiných věcí. Ach, kdy zase budu trochu žít!

⁴⁴ ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 148.

Tak dobře, budu čekat v sobotu v šest hodin tam u toho orloje; bohužel budu mít čas stěží do sedmi. V neděli od šesti hodin byl bych v čase volnější; chcete-li schůzku přehodit na neděli, sdělte mi to honem. Neodpovíte-li, budu čekat v sobotu. Chcete-li v neděli, tedy u mostu na Žofín. K paní babušce nepřijdu; pochopte, že mám lidi až potud.“⁴⁵

Oslovení *Vážená Věro* nám ani nedovoluje přemýšlet nad nějakým citovým vzplanutím, není zde ani sebemenší náznak zabarvení. Bylo zcela pochopitelné, že se tento vztah musel utajit (*K paní babušce nepřijdu; pochopte...*), jelikož probíhá zcela paralelně s jiným vztahem. To však všemu přidává na atraktivitě. A zde se právě v Čapkovi probouzí ta drásavost a chtíč mít dvě ženy najednou.

14. ledna 1921 Olze Scheinpflugové:

*„Tak tedy i Vy cítíte strach? Vidíte, od „pěti dnů“, jak Vy říkáte, jsem nevyšel ze strachu. Ale není to strach „před něčím budoucím a neznámým“. Naopak, před něčím ukrutně přítomným.“*⁴⁶

Chtěl tím snad Čapek naznačit, že ho přitahuje jiná žena? Symbolizuje *strach před něčím ukrutně přítomným* Věru Hružovou? Čapek se pravděpodobně bál prozrazení. Kvůli uměleckým sympatiím si nemohl dovolit přijít o Olgu. Právě díky pracovní vytíženosti a omezení styku s Věrou, se mohla dál a zcela spontánně vyvíjet pragmatická láska mezi Karlem a Olgou. Tento dopis je stále ještě velmi formální. Čapek si udržuje odstup vykáním. Tento vztah postupuje opravdu velmi pomalu, ale během jednoho měsíce se stane daleko intimnějším.

Asi koncem února 1921

„Ano, staniž se: protože Olinka nešla ráno k doktorovi s prstíčkem, půjde k němu dnes odpoledne, protože to slíbila a protože to musí být a protože Káča o to moc prosí, aby už nechodil s kulhavou a nešťastnou, a protože Rusalka musí být lehkonohá a taneční a ne nějaká chromá, a protože to bude jen malinko bolet, a protože Káča bude po celé odpoledne

⁴⁵ ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 150.

⁴⁶ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 40.

držet palec (u ruky, ne u nohy!), aby to Olinku, rozmazlenou a nestatečnou, ani drobet nebolelo, a protože je stotisíc rozumných důvodů.“⁴⁷

Oslovení *Olinko, Káča*- Čapkova přezdívka v kruhu nejbližších přátel (někdy taky Čáča), nám ukazuje Čapkovu rozvernou stránku. Píše zde hodně dětinsky, není divu, Olze v té době bylo jen 18 let. Všimněte si, že ani teď neopomenul připomenout Olžiny pracovní povinnosti. Tento dopis zle chápat jako přiznání. Čapek píše: *aby už nechodil s kulhavou*. Je to jasné svědectví toho, že se jejich vztah někam posunul, a sice do roviny partnerského chození. A jak vidíme v následujících dopisech, Čapek skutečně propadl zamilovanosti.

Kolem 19. března 1921

„Děvčátko, ani nevíš, jak jsem zamilovaný. To Brno mne rovnou zařezává, je mi strašno na to myslet. Udělám všemožné, abys zůstala v Praze; ale děj se Tvá vůle. Holčičko, ať Tě v pět uvidím!“⁴⁸

Zde máme proměnu v romantické opojení. Čapek se stává na Olze závislý. Intenzitu jeho lásky ovlivňuje především osobnost Olgy. Vytváří se zde počátek milenecké touhy, která s Čapkem poměrně dost cloumá. Čapek zažívá něco sladkobolného, trýzní se nad nepřítomností Olgy. Celý rok Čapkovi trvalo, než naplno vyznal své city. V čem byla Olga tak jiná, než Věra Hrůzová? Už Anielce Čapek psal, jak si představuje lásku. Chápe ji jako upřímnost bez hranic, jako více než koketerii a více než vášeň. Proto s Olgou panovala v Čapkově nitru ostýchavost. Přál si, aby se jejich vztah proměnil v obapolné zbožnění. Z tohoto lze usoudit, že vztah s Věrou byla pouze zmíněná koketerie, proto byl i první dopis založen jen na erotickém podtextu.

Počátek dubna 1921

„... jen ještě spoustu pus a dost, člověče, přestaň už, jen ještě mnoho pus na žlutý a růžový, vlhký, rozkošný zobáček ptáčka Oly, a už dost; už jsem vyčerpал plnicí péro, ale svou lásku jsem nevyčerpал, a chtěl bych psát ještě Penkalou, ale je pozdě a tak jen posílám ještě hrozně mnoho pus a budu čekat o půl osmé, a dost.““⁴⁹

⁴⁷ Tamtéž. str. 50.

⁴⁸ Tamtéž str. 57.

⁴⁹ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 64.

Čapek chce Olgu milenecky vlastnit. Popisuje zde realizaci jeho lásky. Toto označujeme jako poslední etapu vzniku milenecké lásky. Typickým znakem této etapy je, že se milenci doslova konzumují, což je z jeho dopisu naprosto zřejmé. Čapek se doposud nestihl nasytit větším intimním sblížením. Z dopisu je taky patrná dotyková či intimní sympatie, což je důležitý předpoklad pro manželství. Tato intimní zamilovanost je první krok ke vzniku hlubokého vztahu mezi dvěma milenci. Čapek skutečně od lásky čekal hloubku a *upřímnost, která nezatají ani nemenší vibrace duševní*.⁵⁰ Proto v následujícím dopise začíná o sobě pochybovat.

9. srpna 1921

„... Je mi divně; neumím si představit těch 14-20 dní, kdy Tě nebudu vidět. Doposud jsem neměl času myslet na to; ale bojím se chvíle, kdy budu sám se sebou... Kočičko, opičko, chlupáči, na shledanou a nenech mne stýskat si.

*Tvůj Čáča s tisíci pusami“*⁵¹

Čapek se bojí odloučení. Má obavy, že se mu vrátí myšlenky na Věru: *bojím se chvíle, kdy budu sám se sebou*. Proto Olgu žádá o neustálé dopisování si. Milostný trojúhelník, který se po setkání s Věrou vytvořil, zřejmě ještě nezanikl. Čapek sice prošel svým vnitřním zápasem, ale koketerie s Věrou stále ještě dřímá v jeho podvědomí. Důvodem je patrně to, že vztah s Věrou ztroskotl jen na Čapkově vyčerpání.

Opět v tomto dopise použil velmi něžné oslovení *kočičko, opičko, chlupáči*... Olga se v Karlových očích proměnila v jakýsi objekt touhy, proto nesnese ani pomýšlení na delší odloučení. Jakmile bude sám se sebou, jeho myšlenky mohou sklouznout na velmi atraktivní a mladičkou Věru. Nakonec v Trenčianských Teplicích vyvrcholí úplně jiný milostný trojúhelník.

Od 10. srpna 1921 pobýval Čapek v Trenčianských Teplicích u svých rodičů. Koncem srpna, přesněji 18. - 20., prožívá osobní krizi, která pochází z plynoucího vztahu k O. Scheinpflugové. Není veřejným tajemstvím, že Olga se v očích Karlových rodičů jevila vždy jako jeho nevyhovující partnerka. Karlova matka, která byla na něj vždy citově velmi vázaná, dokonce Karlovi zakazovala, aby se s ní stýkal. Divadelní herečka nebyla dost dobrá pro jejího Karlíčka. Často se taky řešil Karlův zdravotní stav.

⁵⁰ ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 369.

⁵¹ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 71-72.

Trenčianské Teplice 16. srpna 1921

„Drahá, milá holčičko,

dnes zase začínám svůj dopis pěkným díkem: došla dvě psaníčka najednou. Smutná psaníčka, jako otrhaní běláskové. Děvčátko, opakuju jednou pro vždycky: buď veselá, důvěřuj, „konec vše napraví“, není čeho se bát. Klid, klid!“⁵²

Karel s Olgou jsou stále ve stavu zamilovanosti. To nám dokazuje i tento dopis. Šest dní po odloučení a milenci zažívají něco bolestného. Bolestně jim vadí, že spolu nejsou. Zde už se nedá hovořit o pragmatické lásce. Ta byla na začátku jejich vztahu, kdy se oba poznávali. Nyní se naprosto propojily jejich lásky.

Trenčianské Teplice 19. srpna v noci 1921

„Drahá poplašená holčičko,

ani ráno ani večer nepřišel od Tebe dopis. Trnu úzkostí, co to znamená. Počítám hodiny; snad jsi dostala můj expres dopis dříve, než bys provedla něco hrozně nerozumného. Snad přišel včas; pak jsi jistě poslechla, vid’? Oh, ale vždyť jsem Ti i před tím, pořád a pořád říkal, že bych něco takového nikdy nepřipustil. Ty to víš, nemohla's tedy jednat jinak. Vid’ nic se nestalo? Vid’, čekáš na Čáču, aby Ti řekl všechno, co pro nás oba vymyslel? Myslím-li na to, že bys něco udělala, je mi strašno. Ne, řekni, ukrať rychle mou úzkost; nedostanu-li zítra zprávu, zblázním se úzkostí.

Nejlépe by bylo, kdybych se za Tebou ihned rozejel, ale bojím se, mám velmi vážné příčiny, kromě té pitomé léčby, kterou proklínám. Maminka ke mně lne jako nikdy dosud, nebo aspoň to ukazuje jako nikdy dosud. Je to až mučivé a hrozné; kdybych odejel, vím, že by Tě na dlouho nenáviděla. Je mi strašno z její lásky, z jejích polibků, z jejího přisluhování; nenáležím jí, ta láska nepatří mně, má mysl je jinde.“⁵³

Celou krizi patrně zapříčinila Karlova matka. V dopise nám Karel popisuje kanibalskou lásku svojí matky. Dokonce používá slova *mučivé a hrozné*. Nějak podobně se musela cítit i Anielka, když jí Čapek projevoval stejně horoucí a přehnanou náklonost. Čapek nyní stojí opět mezi dvěma ženami. Jednou je jeho matka, což je nejdůležitější osoba v životě každého z nás. Její až přehnaná mateřská láska trvá i do doby, kdy je jejímu synovi přes 30

⁵² Tamtéž str. 83.

⁵³ Tamtéž str. 87-88.

let. Mateřská láska je jedna z nejsilnějších emocí. V našem případě se jedná přímo o vášň neustále pečovat o svého dospělého syna. V tomto případě se jedná jistě o zápornou emoci, tato láska doslova požírá. Je důležité si uvědomit, že zde je oběť Karel ale i jeho matka, která se stala svou vlastní kořistí. Druhou ženou je Olga, která se musí dělit o svého přítele s jeho matkou. Pro Čapka je to těžká situace. Ani o jednu ženu nechce přijít, ale vyhovět oběma je nemožné. Karel nikdy neuposlechl svou matku ve věci s Olgou. Vždy mu ji zakazovali, sváděli to na jeho nemoc, ale Čapek si nedal říct. Jeho matka ho chtěla mít zkrátka jen pro sebe. Domnívám se, že povolání Olgy jakožto herečky v tom nehrálo žádnou roli. I kdyby si domů dovedl vznešenou paní, byla by mu pravděpodobně stejně zakazována jako Olga.

Po sedmnáctiměsíční přestávce v korespondenci s Věrou Hrůzou dochází k jejímu obnovení. Během této přestávky Věra odmaturovala a usadila se v Brně u svých rodičů. Karel Čapek mezitím pronikl do světového podvědomí s hrami R.U.R. a Ze života hmyzu.⁵⁴

14. nebo 16 června 1922

„Anežko Hrůzová,

– *hled'te, jak jsem se vyhnul všem přídavným jménům – odpust'te především, že odpovídám nejen pozdě, nýbrž i daleko stručněji, než by bylo Vaše milé, velmi milé psaní zasloužilo, a krom toho méně upřímně, než byste mohla čekat... Nu budiž, v neděli jedu na Tatry, Tatranská Lomnice, hotel Lomnice, jak mi poradil pan prof. Syllaba. Doufám, že mi to bude tělesně i duševně na prospěch a krom toho že dopíšu svou komedii. Nevěřím na ten zázrak, že byste se tam objevila Vy; na takové zázraky není ještě vynalezen karburátor. Ačkoliv kdybyste věděla, jaké budu mít pěkné turistické kalhoty a svůdná lýtka, přijela byste tam, i kdyby to bylo na kosztěti. Škoda že nevím, kdy je filipojakubská noc; dal bych si s Vámi, černá čarodějnice, rande.*“⁵⁵

Po obnovení korespondence s Věrou Hrůzovou se v Čapkovi probouzí touha po naplnění této erotické lásky. Představuje si, jak by Věra za ním přijela. Dokonce ji svádí. Odkazuje se zde na filipojakubskou noc, což je nejmagičtější noc v roce, kdy se vlády na zemi ujímá žena, tedy bohyně lásky. O pět tu vzniká trojúhelník, což je jakási forma nemožné

⁵⁴ ČAPEK, K., OPELÍK, J., ed. *Karel Čapek Věře Hrůzové: dopisy ze zásuvky*. 2., rev. samost. vyd. (celkově 3.). Praha: Primus, 2000. 113 s. ISBN 80-86207-15-3. Str. 101.

⁵⁵ ČAPEK, K. *Korespondence*. 1, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 152.

lásky. Čapek si to určitě uvědomuje, ale Věra je pro něj dráždidlo nejen erotické ale i umělecké. Věra v něm probuzuje představy a aniž by si to uvědomovala, dává vlastnosti řadě Čapkových postav. Tím Čapek naplňuje tuto vášnivou lásku. Skrze hlavní postavy svých románů dává možnost realizovat své nevyslyšené touhy.

26. června 1922

„Milá Věro,

už se dlouho chystám odpovědět na Váš dopis a nosím jej s sebou (na srdci) už tak často a na takové cesty, že jsem jej – odpusťte – už dokonale propotil. Po jedné stránce se mne ten Váš dopis bolestně dotkl: jak mne neznáte! jak špatně chápete mé nejhlubší city!... Věro, jediná věc v životě má cenu: volnost. A kdyby se láska a volnost vylučovaly, volím volnost. Jakož i Vám, která – snad z nedostatku lehkomyšlnějších zábav – máte chuť milovat, pravím s evangelickou důtklivostí: lepší černá křídla než růžová pouta. Víte, “vážná” láska je ta, která váže; láska musí být nevážná, nesmírně nevážná. A já myslím, že musí být duševní směr, ve kterém velkodušnost splývá s velkou nevážností... Považte, chodím tu s jednou spisovatelkou (totiž jen tehdy, když nejsem sám); je to strašně anständig, většinou koukám po houbách, ale takhle občas, řekněme dokonce velmi často, mám divokou chuť – na Vás. Snad tím nejste překvapena...

Tak na shledanou, sladký jede, hříšný bifteku kočičí, maso krvavé a skryté.

*Váš Čapek*⁵⁶

Z tohoto dopisu můžeme vycítit pravou povahu Karla Čapka. Jeho vášeň pro mladou Věru se stupňuje. Jeho dopisy jsou až sexuálně drásavé. Jindy galantní a zdvořilý Čapek nám nyní ukazuje svou jinou stránku. Ukazuje nám tu lásku jako jakési dráždidlo, pokušení, které má opojivý charakter. I pozdrav na rozloučenou nám něco napoví. Označuje Věru jako *sladký jed*. To může znamenat, že jejich tajná láska zvyšuje atraktivitu a vzrušení celého vztahu. *Hříšný bifteku kočičí, maso krvavé a skryté*, zde Čapek dává najevo, s jakou drásavostí ho Věra přitahuje. Čapek nám nyní ukazuje svoji další definici lásky. Práví, že láska musí být *nesmírně nevážná*. I zde se pravděpodobně odráží úpěnlivá láska, kterou k němu chová jeho matka. Proto píše o volnosti, o tom, že v lásce se člověk nesmí cítit svázan.

⁵⁶ ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 153-154.

20. července 1922

„Ale víte, je ve mně taková jistá strašlivá nedočkavost – až zatínám nehty. Mordie! Mordie! Ted’ bych mohl opakovat “sakramentské ženské”, ale v docela jiném a jaksi palčivějším smyslu. Vaše písmo má něco hrozně nahatého; jako by se člověk dotýkal holého těla. Pokušení... Bud’te ráda, Věro, že nejste mužským; jednak je to daleko hezčí být Věrou, a za druhé je to pohodlnější. Je to hezké, milé a voňavé být Věrou; jen by to nemělo být tak daleko, tak – tak – moc daleko.“⁵⁷

Erotická láska je typická velkou sexuální touhou. V tomto dopise Čapek zdůrazňuje ideál ženské krásy. Za tento ideál považuje bezpochyby Věru: *je to daleko hezčí být Věrou*. Osobní kontakty s Věrou se zúžily na minimum, proto je Čapek vděčný alespoň za dopisy. I písmo Věry v něm budí zvědavost a jakési vzrušení. Vykřičení *Mordie! Mordie!* je důkaz nerozhodnosti. Čapek se snaží najít řešení a vyznat se ve svých emocích. Znovuobnovení kontaktu s Věrou otřásl Čapkovou existencí. Nabouralo to již stabilní vztah s Olgou. Čapek celou věc nechápe jako problém, ale jako tajemství. Bouře emocí se odehrává jen v jeho nitru.

8. září 1922

„Moje sekretářka umí šest jazyků; ale když si vzpomenu na jeden jediný, růžový, hbitý a plný rozkoše, hrome!... Milá Věro, nelíbí se mi můj život; na mou duši, chtěl bych být aspoň čtrnáct dní děvčátkem. Chtěl bych vonět jako kytička a být zamilovaný a jít s tlukoucím srdcem na rande a mít v puse růžový a sladký jazejček a spoustu jiných neméně krásných věcí – a nebýt světu dlužen nic než svou vlastní radost, svou krásu a lásku a jiné věci, které nestojí mnoho práce. Anebo ještě raději bych chtěl čtrnáct dní (nejméně!) být s takovým děvčátkem, putovat s ním. Chtěl bych – chtěl bych – však vy víte, koho myslím.“⁵⁸

Čapek přiznává, že není s celou situací spokojen: *nelíbí se mi můj život*. A taky se opět odvolává na to, že chce být děvčetem. Z toho lze vydedukovat jen jediné. Řekli jsme si, že Čapek chápe tento milostný trojúhelník jako tajemství. Taky se všechno odehrává jen v jeho nitru a jeho dvě dívky vůbec netuší, co se děje. Proto touží Čapek být děvčátkem. Chce se odpoutat od starostí, od řešení toho problému. Kdyby byl děvčetem, o žádném problému by vůbec nevěděl. A chodil by bezstarostně po světě a byl by jednoduše zamilovaný. To, co

⁵⁷ Tamtéž str. 155-156.

⁵⁸ Tamtéž str. 159-160.

Čapek popisuje v tomto dopise, je dokonalý protiklad toho, co prožívá. Jeho nitro je roztrhané na nejružnější emoce. A proto zákonitě musela propuknout krize.

Od podzimu roku 1922 se v dopisech střídá vášně s trýzní. Jeho smutek z neuskutečněné vášně dává najevo v dopise z 8. září 1922: „*všemi zuřivými a rozházenými a slepými slovy chci jenom maskovat takový nahý a strašně smutný a naléhavý křik a volání.*“⁵⁹ Zde vidíme, že Čapek stále žije na ostří nože, jak prohlašoval hned po prvním setkání s Věrou. Stále si nedokázal vybrat, jaké lásce dá přednost. Zda čisté a umělecké, kterou mu nabízela Olga, či vášnivé a drásavé jakou mohl zažít jen s Věrou. Čapek byl velmi časově vytížen, proto se oddalovalo i řešení, co bude dál. S Věrou se osobně stýkal, jen při průjezdech Brnem, nebo při svých návštěvách redakce brněnských Lidových novin. Během toho roku dopsal Věc Makropulos, taky ji zrežíroval ve Vinohradském divadle, pravidelně přispíval do lidovek a začal taky psát román Krakatit. Není divu, že s přibývajícím věkem začal bilancovat a hodnotit svůj život.

22. října 1922

„*Slyšte ten dlouhý vzdech a řekněte, není-li mi jak náleží smutno. Je to solidní, melancholický a vydatný smutek; je šedý, černě pruhovaný, poněkud tuhý a vůbec mně nesluší, jak jsem shledal v zrcadle. Tak, přišel bůhví odkud a zahalil mne fádními záhyby. A k tomu všemu položil své fádni záhyby mezi Prahu a Brno; to jest, pustím-li své vzpomínky na procházku, nalézají všude jen ten pruhovaný smutek.*“⁶⁰

Čapek už cítí, že takhle nemůže žít dál. Zatímco Olgu má nadosah ruky, něco neskutečně slastně bolestného ho přitahuje do Brna. V tomto dopise píše Věře o smutku, který zahalil jeho tvář. Smutek symbolizuje tu rozdvojenou Čapkovu osobu. Na počátku milostné zápletky probíhala iluze, že Věra může bez starostí figurovat v jeho životě, aniž by to ohrozilo vztah s Olgou. Nyní se však Čapek snaží uplatnit své morální zásady a donutit se k řešení.

⁵⁹ Tamtéž str. 160.

⁶⁰ ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 162.

31. prosince 1922 Olze Scheinpflugové

„Drahá holčičko,

protože naše Tonička jde na Firmu, používám toho, abych Ti honem napsal několik řádek; abych Ti v rychlosti políbil všechny prstíčky a pohladil koudel a hlavně, hlavně dal (bohužel jen imaginárně) pěknou, dlouhou pusou, a pak, abych klekl na jedno koleno a přál Ti, přál Ti něco krásného a všechno dobré do Nového roku, a pak, abych přál nám oběma život utěšenější, a pak, abych Ti znovu políbil prsty, vlasy a vše, co je dovoleno, a znovu Ti přál a stiskl Tvé pracinky a řekl sám v sobě: Bože, bože, ať je má holčička šťastná!“⁶¹

Ani o pár měsíců později nedává Čapek najevo svou osobní krizi. Olze píše krásný milostný dopis plný přání do Nového roku. Při tom zmiňuje: *přál nám oběma život utěšenější*. Mně se to jeví spíše jako fakt, že tohle přání pronesl především sám pro sebe. Olga žije prakticky v úplné nevědomosti. Taký je potřeba si všimnout zásadního odklonu od jeho představy lásky. Vždyť Čapek vůbec není upřímný, a dokonale zatajuje veškeré své duševní pohnutky.

Čapek chce před svým trápením uniknout do Itálie. Život na ostří nože zřejmě už vygradoval. Co se během italské cesty odehrávalo v Čapkově duši, vidíme v dopisech:

24. dubna 1923 Věře Hrůzové

„Dnes jsem strávil velmi krásné ráno na mořské pláži. Jsem pořád v přeletu, denně jinde, jako pták, který nemá hnízda. Ale je tu pěkně; a jsou aspoň okamžiky, kdy jsem dokonale šťasten. Ted' jedu do San Marina kouknout se na nejmenší stát na světě.

Srdečně zdraví

K Č“⁶²

Jako pták, který nemá hnízda. Tak Čapek přirovnává svůj postoj ke dvěma ženám, které obě miluje, avšak každou úplně jinou láskou. Odjezd od problémů mu ale aspoň na čas pomohl přijít na jiné myšlenky, přestože se dále odkládalo řešení. Jeho přirovnání k ptákoví nám může naznačovat touhu po volnosti. Sám kdysi napsal, že kdyby měl volit mezi láskou a volností, volí volnost. A tak si to splnil alespoň útekem.

⁶¹ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 128.

⁶² ČAPEK, K. *Korespondence. 1*, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 173.

Neapol 15. května 1923 Olze Scheinpflugové:

„A nyní, abych rovnou přešel - bez oklik a slabosti - k hlavní věci: píšeš o našem manželství, a zajisté čekáš ode mne přímou odpověď. Běda, třikrát běda: já jí nemám. Dosud ne, dosud nevím si rady, dosud není čisto a jasno v mé duši. Bože, pomoz mi! Tak tedy především nepochybuji vůbec o Tobě; nepochybuji o Tvé lásce - nejsem jí hoden, ale nepochybuji o ní, ani o Tvé úžasné velkodušnosti a obětavosti, ani o Tvé věrnosti. To, o čem pochybuji, jsem já sám; ale také nepochybuji o své lásce k Tobě, nýbrž - bože, jak to říci?... Věc je prostě ta, že jsem nějak rozvrácen, v těžkém vnitřním neladu; jistě vycítila's, že má cesta byla jen útěk před tímto mým ošklivým stavem.“⁶³

Naznačuje nám Čapkovu odmítnutí sňatku s Olgou, že uvažuje o životě po boku Věry Hruškové? Věra patrně nebyla ta pravá příčina odmítnutí. Vždyť i ona si musela všimnout nerozhodnosti v Čapkových dopisech, které jí adresoval. Čapek požaduje od lásky velkodušnost a nevázanost, jak již psal v dřívějším dopise adresovaném Věře Hruškové. Čapek si je jist, že ho Olga miluje, nepochybuje ani o její velkodušnosti a obětavosti. Pravděpodobně mu ale chybí ta nevázanost v tomto vztahu, což nám dokazuje i fakt, že nabídku na společné manželství pronesla jako první Olga. Tím se Čapek cítil nepochybně víc než svázán. Tohle je první dopis, kde Čapek píše o svém vnitřním rozkolu. Konečně dává najevo svou krizi, o které píše: *jsem nějak rozvrácen, v těžkém vnitřním neladu.*

Tuto Čapkovu krizi vyřešila Věra sama. Patrně už déle nesnesla čekat, až se Čapek popere se svým vnitřním rozkolem. Po příjezdu z Itálie do Prahy přišel Karlu Čapkovi dopis, na který odpověděl:

5. července 1923

„Vzácná a vážená Věro,

psala jste mi tak samozřejmě o své budoucí svatbě, jako by se rozumělo samo sebou, že o tom už vím. Nevěděl jsem pranic; i nezbývá mi nyní než svolávat veškero požehnání nebes na Vaši hlavu i na hlavu vyvoleného, o němž jste mi zapomněla napsat, kdo jest, jaké barvy atd. Kdybych nyní psal, co vše Vám přeji, možná že bych napsal veliké hlouposti. Ale je od Vás

⁶³ ČAPEK, K. Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 152-153.

hezké, že jste ani v omilostněném stavu zásnub nezapomněla na své jiné ctitele. Jsem zvědavý člověk: prosím Vás, jak se to vlastně stalo? Něco bližšího byste mi o tom měla napsat.“⁶⁴

Právě tento dopis z 5. července 1923 udal v Čapkově korespondenci s Věrou novou kapitolu. Zpráva o chystaném sňatku zapříčinila citový výbuch v Čapkově nitru. Další dopisy určené Věře jsou plné vzteku, poslední snahy o vykřičení touhy a v neposlední řadě plné smíření. Poslední dopisy z let 1924 – 1931 jsou pouze plné vzpomínek, vášnivá láska se změnila pouze v jakousi náklonnost. Velice cenné jsou i dopisy, kde jsou zmínky týkající se románu Krakatit. Dávají nám svědectví o vzniku jednotlivých kapitol. Období korespondence s Věrou se dokonale kryje s obdobím, kdy vznikal Krakatit. Období výbuchu v Čapkově životě nám značí i výbuch ve sféře umělecké. Co se mu nepodařilo dokončit v osobním životě, dokončil na papíře.⁶⁵

3. července 1923 Olze Scheinpflugové

„Příroda kolem mne opsala kruh, jež nemohu překročit; sedím v něm, a učím se milovat život aspoň pro jiné, když ne pro sebe; pracuju jak nejvíc dovedu a jsem klidný.“⁶⁶

Toto vyznání píše Čapek v době, kdy mu lékař řekl, že jeho choroba páteře je nevyléčitelná. Touto skutečností se mu uzavřela možnost manželství. Pro milostný poměr mezi Karlem a Olgou to mělo taky zlé důsledky. Přineslo jim to více smutku a trápení. Karel se navíc cítil za vše vinen.⁶⁷

V Praze 6. července 1923

„Drahé děvče,

tyto řádky píšu s přetěžkým srdcem. Dostal jsem právě Tvůj dopis; jsou tam slova, jež bych měl zulíbat vděčností, ale jež se dotkla rány právě otevřené. Píšeš s celou svou prostou a upřímnou láskou: „Až se vezmeme, pojedeme atd.“ Nuže, včera jsem Ti napsal, že byla u mne pí Téver a že jsem se dopustil jisté hlouposti; nyní se z ní musím vyzpovídat... Byla ke mně přísnější, než jsem já sám; řekla mi, že Ti kazím a zničím život a jiné hrozné věci, ve kterých

⁶⁴ ČAPEK, K. *Korespondence*. 1, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2. Str. 177.

⁶⁵ ČAPEK, K., OPELÍK, J., ed. *Karel Čapek Věře Hružové: dopisy ze zásuvky*. 2., rev. samost. vyd. (celkově 3.). Praha: Primus, 2000. 113 s. ISBN 80-86207-15-3. Str. 104-107.

⁶⁶ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 165.

⁶⁷ BURIÁNEK, František. *Karel Čapek*. 1. vyd. Praha, 1978. ISBN neuvedeno. Str. 115.

*má až příliš mnoho pravdy... Až mne zarazilo, jak uhodla, co mne mučí: že to není nemoc těla, ale nemoc svědomí, strach, nedůvěra, útěk do samoty, poustevnictví a to všechno; stejně jako Ty (a jako snad všechny jemnější ženy) nevidí v slabosti těla tak velkou překážku, ale to, co z ní roste, ta nemoc vůle, bolavé a nedůtklivé samotářství, mučivé pochybnosti, hrůza z blízkosti, žízeň po mlčení, útěk ze světa.*⁶⁸

Čapek se opět přiznává, že jeho svědomí není tak čisté, jak by mělo být. Je velice pravděpodobné, že ho trýzní zasnoubení jeho Amazonky. Taky ho trápí jeho zdravotní stav. Uvědomuje si, že nikdy z něho nebude plnohodnotný partner pro Olgu. Není divu, že píše o *úťeku do samoty* a o *poustevnictví*.

Během italské cesty se Čapek rozhodl přetvořit vztah s Olgou na čistě kamarádský. Oba se na tom dokonce ve své korespondenci shodli, ovšem realizace byla velmi náročná. Oba se nechtěli vzdát své lásky. Čapek nakonec nedokázal dát podmět k rozchodu. Ze svědectví Olgy Scheinpflugové se dovídáme, jak její otec dostal dopis od dr. Antonína Čapka o Karlově vážné nemoci. Olze bylo zakázáno, aby se dále s Karlem stýkala. Olga se však stále dožadovala lásky. Čapek jí v dopisech stále opakuje, aby byla šťastna podle svého.⁶⁹

Polovina září 1927

„Drahá Olino,

*to jediné, co v tuhle chvíli dovedu napsat, to jediné, co smím napsat a nač jediné mám sám před sebou právo, je mé úpěnlivé přání, abys byla šťastna. Ani smrt by mne nepřinutila říci „sbohem“, ale místo toho Ti říkám a Tě zapřísahám, abys' byla šťastna.*⁷⁰

Oslovení *Drahá Olino* nám signalizuje ještě city náklonosti. Čapek vybízí Olgu ke štěstí. Připouští si možnost, že by Olga mohla být šťastna i s jiným mužem. Čapek trpí pocity viny a méněcennosti, kvůli své diagnóze. Obává se, že není pro Olgu ideální partner. Velkou roli zde hraje i věkový rozdíl. Zatímco mladičká Olga má celý život před sebou, pro Čapka se vidina manželství a založení rodiny ze zdravotních důvodů úplně rozplynula.

⁶⁸ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 168.

⁶⁹ BURIÁNEK, František. *Karel Čapek*. 1. vyd. Praha, 1978. ISBN neuvedeno. Str. 120-121.

⁷⁰ ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 254.

Milostný vztah se postupem času opravdu přetvářel na čistě přátelský. Oba šli svou cestou. Olga tu svou popisuje ve svém Českém románu: „*Obklopila se muži, takovými, od nichž se lze hodně dovědět a kteří dovedou kamarádit se ženami jisté třídy, snesou a dělají vtipy na cokoli, mluví o umění a nejsou sentimentální. Proměnila se mezi nimi v naprosto jinou bytost.*“⁷¹

11. července 1934

„D. O.,

nového nic; horko, Praha se vylidnila a je celkem pokoj. Zemřel prof. Zich, muzikant (mrtvice). Olympiáda dopadla (zejména politicky) velmi dobře. Došel jsem právě na str. 19, jde mi to dost od ruky zatím; teď teprve se do práce jak náleží ponořím. Je na to akorát ten pravý nudný čas.

Tak vida, na konec je z té cesty přece jenom Francie. Myslím, že máte recht. Rimini je přece jenom ještě teplejší.

Ještě se tu a tam po Praze plíží herci; myslím, že filmují. A víc už, na mou duši, nevím. Nezbyvá, než abych srdečně zdravil a líbal ruce všem (krom dra Horáka, kterého jenom zdravím); mějte se vesele a uzdravte se ze všeho.

Opravdu srdečně K. Č.“⁷²

Tento dopis je opravdu velmi kamarádský. Nikde nenajdeme sebemenší náznaky většího citu. O tom svědčí i velmi neosobní, chladné a krátké oslovení D.O. Všimněme si taky strohosti celého dopisu a útržkovitých vět. Tento dopis je svědectví, jakým směrem se nadále ubíral vztah Karla a Olgy. Čapek taky začal Olze vykat, což nám naznačuje odtazitost. Toto odcizení však netrvalo dlouho.

⁷¹ SCHEINPFLUGOVÁ, O. *Český román*. 1. vyd. Praha: František Borový, 1946. 624 s. Žatva; Sv. 59. ISBN neuvedeno. Str. 152.

⁷² ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno. Str. 308.

Přeměněná Olga v „*novou bytost*“ jakoby zbavila Čapka zlé zdravotní diagnózy. V červenci 1935 cestují spolu po rakouských dolomitech a zde taky vznikají Čapkovy verše:

„ ...

*škrobená bílá záclonka, tuhých záhybů
podobná na oltáři antipendiu
obrázek Panny v hlavách postele
vždyť to tu vypadá jako v kostele
proč je tu všechno bílé, proč je tu ten klid,
když je tu takový pořádek, musím se zařadit,
ne, já už budu hodný, já už se nebudu v noci
dívat do strašné, zející, černé propasti noci
a budu tiše ležet, na prsou ruce sepjaty,
člověče, proč nejsi ženatý, proč nejsi ženatý“⁷³*

Druhý den po napsání těchto veršů žádá Karel Čapek Olgu Scheinpflugovou o ruku. Svatba se konala 26. srpna 1935 na Vinohradské radnici. Konečné řešení tohoto složitého, jedinečného a dlouholetého vztahu dopadlo, jak nejlépe mohlo. Tato láska byla požehnáním. Skrze smutek, bolest a trápení se proměnila v obětavé milování.

⁷³ Tamtéž str. 313.

Závěr

Dochované dopisy autorů jsou pro nás úžasným zdrojem informací. Nabízejí nám poznat autora i z jiné stránky, než je jeho stránka umělecká. Jedná se unikátní svědectví, které nám o sobě poskytne sám autor a tím má unikátní výpovědní hodnotu.

Číst milostnou korespondenci Karla Čapka pro mě znamenalo mnohé překvapení. Celosvětově známá osobnost měla první bolestnou lásku, jako každý z nás. Pro mě se tímto stal Karel Čapek daleko lidštější osobností. Řada lidí si autory představuje jako zarputilé osobnosti, které nepřetržitě sedí nad kusem papíru. Mnoho těchto autorů však vedlo i jiný život, než ten umělecký, díky kterému se proslavili. Dopisy nám dávají i časté svědectví o společnosti té doby, což nám poskládá unikátní obraz okolností vzniku daného díla.

Při zpracování této práce jsem poznala pravý charakter Karla Čapka. Muž neobyčejně vzdělaný a inteligentní, který měl snahu ve svých dílech předat lidstvu nejružnější poselství a varování, se nám najednou jeví jako záletník. V jeho životě figurovalo mnoho žen, které měly na Čapka nejružnější vliv. S každou Čapek zažíval naprosto jiný rozměr citu, a na tom můžeme krásně vidět různé varianty lásky. A které byla ta opravdová? Podle mého názoru Olga Scheinpflugová. Tato velkorysá žena byla pro Čapka velkou životní oporou. Se žádnou ze zmíněných žen nemohl Čapek konzultovat svá díla, a žádné se ani tak umělecky neotevřel jako Olze. Jejich manželský vztah skutečně znamenal obapolné zbožnění a upřímnost.

Během zpracování jsem se snažila splnit předem dané cíle. Jednotlivé dopisy mají svou vlastní charakteristiku. Při studování Čapkovy korespondence, jsem si všimla faktu, že dva vztahy probíhaly zcela souběžně. Toto zjištění mně nakonec přimělo k tomu, abych jednotlivé dopisy dvěma různým adresátkám seřadila chronologicky. Tím se nám poskládal reálný obraz Čapkova složitého životního období.

Přestože jsem poznala Karla Čapka jako muže několika tváří, odhalila jsem jeho skryté touhy a představy a s mnoha jeho činy nesouhlasím, stále je to pro mě jedna z největších literárních osobností, jaké se kdy v České republice narodily.

Použitá literatura

BURIÁNEK, F. *Čapkovské variace: (Eseje o K. Čapkovi a o literatuře)*. 1. vyd. Praha, 1984. ISBN neuvedeno.

BURIÁNEK, F. *Karel Čapek*. 1. vyd. Praha, 1978. ISBN neuvedeno.

ČAPEK, K. *Listy Olze: Korespondence z let 1920-1938*: [Soubor]. Vyd. 1. Praha, 1971. ISBN neuvedeno.

ČAPEK, K. *Korespondence*. 1, 1. souborné vyd. Praha: Český spisovatel, 1993. 552 s. Spisy; 22. ISBN 80-202-0448-2.

ČAPEK, K. *Listy Anielce*. 1. vyd. Praha, 1978. ISBN neuvedeno.

ČAPEK, K., OPELÍK, J., ed. *Karel Čapek Věře Hruškové: dopisy ze zásuvky*. 2., rev. samost. vyd. (celkově 3.). Praha: Primus, 2000. 113 s. ISBN 80-86207-15-3.

ČAPKOVÁ, H. *Moji milí bratři: Vzpomínky*. 2. vyd. Praha, 1966. ISBN neuvedeno.

NAKONEČNÝ, M. *Úvod do psychologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 2003. 507 s. ISBN 80-200-0993-0

PLZÁK, M. *Hra o lidské štěstí: Úvod do emočního bilancování*. 1. vyd. Praha: Orbis, 1975. 215, [1] s. Stopy, fakta, svědectví. ISBN neuvedeno.

PLZÁK, M. *Srdce zmámené láskou*. Vyd. 1. Praha: Motto, 2002. 125 s. ISBN 80-7246-153-2.

PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*. Vyd. 1. Praha, 1975. ISBN neuvedeno.

PLZÁK, M. *Taktika a strategie v lásce*. 1. vyd. Praha, 1970. ISBN neuvedeno.

PLZÁK, M., UZEL, R. *Zákony ženské přitažlivosti: intimní rozhovory o manželství a sexu*. 1. vyd. Praha: Eminent, 1995. 190 s. ISBN 80-85876-12-4.

SCHEINPFLUGOVÁ, O. *Byla jsem na světě*. 2. vyd. Praha: Mladá fronta, 1994. 349 s., obr. příl. ISBN 80-204-0421-X.

SCHEINPFLUGOVÁ, O. *Český román*. 1. vyd. Praha: František Borový, 1946. 624 s. Žatva; Sv. 59. ISBN neuvedeno.

VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 404 s. Psyché. ISBN 978-80-247-1428-8.

WILLERTON, J. *Psychologie mezilidských vztahů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012. 155 s. Z pohledu psychologie. ISBN 978-80-247-3924-3.

Internetové zdroje

<http://www.lidske-emoce.com/>

Anotace

Jméno a příjmení:	Vendula Šimoníková
Katedra:	Katedra českého jazyka a literatury
Vedoucí práce:	Mgr. Daniel Jakubíček, Ph.D.
Rok obhajoby:	2014

Název práce:	Ženy v korespondenci Karla Čapka
Název v angličtině:	Women in letters of Karel Čapek
Anotace práce:	Bakalářská práce pojednává o intimním životě Karla Čapka. První část se zabývá psychologickou problematikou lásky a vztahů, navazováním vztahů apod. Další část je věnována konkrétním ženám, se kterými měl Karel Čapek intimní vztah. Součástí této práce je analýza jednotlivých milostných dopisů.
Klíčová slova:	Emoce, vztahy, Karel Čapek, Anna Nepeřená, Olga Scheinpflugová, Věra Hrůzová
Anotace v angličtině:	This bachelor thesis deals with an intimate life of Karel Čapek. The first part is focused on the psychological problems of love and relationships and the way they are created. The second part deals with specific women, who were in the intimate relationship with Karel Čapek. Part of this work is the analysis of individual love letters.
Klíčová slova v angličtině:	Emotions, relationships, Karel Čapek, Anna Nepeřená, Olga Scheinpflugová, Věra Hrůzová
Přílohy vázané v práci:	-
Rozsah práce:	43 stran
Jazyk práce:	čeština